

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET

Sveučilišni studij

**UTJECAJ PONAŠANJA KORISNIKA NA
SIGURNOST RAČUNALNOG SUSTAVA**

Diplomski rad

Jelena Andrijanić

Osijek, 2014.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. INTERNET I NJEGOVI RIZICI	2
2.1. Prednosti i nedostaci interneta	2
2.2. Računalno-komunikacijske tehnologije	4
2.3. Elektronička pošta	4
2.4. Društvene mreže	6
2.5. Intranet	7
2.6. Informacijski sustavi	8
2.7. Regulacija sigurnosti i zaštite korisnika pravnim sustavom	10
3. PONAŠANJE KORISNIKA RAČUNALNIH SUSTAVA	12
3.1. Ciljevi istraživanja	13
3.2. Metoda istraživanja	14
3.3. Hipoteze o utjecaju ponašanja korisnika na računalni sustav	15
4. ISTRAŽIVANJE UTJECAJA PONAŠANJA KORISNIKA NA SIGURNOST RAČUNALNIH SUSTAVA	16
4.1. Struktura ankete	16
4.2. Dijelovi ankete	16
4.2.1. Učestalost ponašanja	17
4.2.2. Stupanj sigurnosti	17
4.2.3. Stupanj uvjerenja	17
4.2.4. Stupanj važnosti	17
4.2.5. Sigurnost osobnih podataka	17
4.3. Rezultati ankete	18
4.4. Dokazivanje hipoteza o utjecaju ponašanja korisnika na računalni sustav	23
5. ZAKLJUČAK	25
6. LITERATURA	26
7. SAŽETAK	27
8. ABSTRACT	28
9. ŽIVOTOPIS	29
10. PRILOZI	30

7. SAŽETAK

U suvremenom svijetu broj novih korisnika računalnih sustava i Interneta vrtoglavo raste. Može se reći da su se Internet i svi sustavi i servisi proizašli iz njega gotovo preko noći uvukli u sve sfere ljudskog života. Svijet je postao gotovo nezamisliv bez računalnih sustava i Interneta.

Kako bi se bolje shvatio značaj Interneta, ali i nedostaci koje sa sobom nosi, neophodno je upoznati se sa njegovim nastankom i razvojem, aplikacijama, servisima, uslugama te u konačnici korisnicima. Upravo su oni važna komponenta računalnog sustava koja kao njegov krajnji korisnik može svojim ponašanjem utjecati na razinu njegove sigurnosti. Iako se uglavnom rade radovi koji stavljaju naglasak na poboljšanje računalnog sustava na programskoj razini od strane pružatelja usluga, zanemaruje se korisnik kao bitan element toga sustava. Ovaj rad bavi se upravo tom problematikom te ističe njezin značaj. Kroz anketu, provedenu na određenom uzorku ljudi, istražene su navike i ponašanja korisnika računalnih sustava i interneta u svrhu procjene njihove osvještenosti o sigurnosnim pitanjima i koliko oni sami mogu utjecati na njih.

Nakon analize ankete, može se zaključiti da korisnici uglavnom poznaju računalne sustave i opasnosti koje mogu nastati njegovim nepravilnim korištenjem. S druge strane često su neoprezni, nedovoljno pažljivi i savjsni te ne pridaju dovoljno važnosti čuvanju svojih osobnih podataka i dokumenata. Često smatraju kako se potencijalni rizik neće njima dogoditi.

Iznimno je važno naglasiti potrebu za boljom edukacijom korisnika o sigurnosnim pitanjima na koja oni mogu negativno utjecati ako ih nepravilno koriste te potencijalno čine štetu sebi ili drugima, bilo namjerno ili nenamjerno.

Ključne riječi: ponašanje korisnika, sigurnost, računalni sustav, anketa, elektronička pošta, Internet, društvene mreže

8. ABSTRACT

In the modern world, the number of new users of computer systems and Internet users is growing rapidly. It can be said that the Internet and all its systems and services arising from it were almost overnight permeated to all spheres of human life. The world has become almost unthinkable without the computer systems and the Internet.

To better understand the importance of the Internet, but also disadvantages that it entails, it is necessary to be familiar with its origin and development, applications, services, and end users. They are important component of a computer system which, as its ultimate user can influence with their behavior to the level of its security. Although most of working papers are focused on improving the computer system at program level by the service provider, end users are being ignored as an essential element of this system. This paper deals with precisely this issue and emphasizes its importance. Through a survey, carried out in a particular sample of people, the habits and behavior of the computer system users and the Internet users were surveyed in order to assess their awareness of security issues and how themselves can influence them.

After analyzing the survey, it can be concluded that users generally are familiar with the computer systems and the dangers that may arise from its misuse. On the other hand, they are often careless, insufficiently attentive and aware and do not attach enough importance to keeping secure their personal data and documents. They often think that the potentially risk will never happen to them.

It is extremely important to emphasize the need for better educating users about security issues on which they can have a negative impact if they use it improperly, and they can potentially do harm to themselves or others, either intentionally or unintentionally.

Key words: user behavior, security, computer system, survey, email, Internet, social networks